Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ELY-keskuksen rahoitusmahdollisuudet ruoka-alan yrityksille

Outi Kaihola

Ruoka-alan yritysten rahoitus- ja tukimahdollisuudet 2023-2027

24.11.2022 Juva ja 28.11.2022 Mikkeli

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Etelä-Savon ELY-keskuksen tärkeimmät tavoitteet

- Yritykset uudistuvat, kasvavat ja kansainvälistyvät
- Maaseutu elinvoimaistuu
- Työllisyysaste nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee
- Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila paranee
- Ilmastonmuutosta hillitään ja siihen sopeutumista tuetaan
- Ihmisten kokonaishyvinvointia parannetaan taajamissa
- Kiertotalous lisääntyy

Yritysten kehittämispalvelut

- Kokenut asiantuntija yrityksen tueksi
- Vähintään yksi tilikausi takana

- Analyysi - 260 e/pv
  - Nykytilan kartoitus, kehittämissuunnitelma
- Konsultointi - 325 e/pv
  - Kasvu ja kansainvälistyminen
  - Tuottavuus ja digitalisointi
  - Markkinointi ja asiakkuudet
  - Johtaminen ja henkilöstö
  - Innovaatioiden kaupallistaminen
- Koulutus
  - Kasvuun johtaminen
  - Talouden ja tuottavuuden johtaminen
  - Markkinoinnin ja asiakkuuksien johtaminen
  - 10 koulutuspäivää + 2 konsultointipäivää, yht. 1 590 €

Rahoituksen myöntämisen yleiset edellytykset

1. Yrityksellä arvioidaan olevan jatkuvan kannattavan toiminnan edellytykset.
2. Avustuksella arvioidaan olevan merkittävä vaikutus hankkeen toteuttamiseen.
3. Hankkeen arvioidaan olevan yrityksen kehittämisen kannalta merkittävä.
4. Avustuksen myöntämisessä huomioidaan aina kilpailutilanne.
5. Hankkeen tulee täyttää EU-ohjelmien kriteerit.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 - yritysrahoitus

- TEM:n hallinnonala, yrityksen kehittämisavustus
- Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), yritykset
  - Innovatiivinen Suomi (toimintalinja 1)
    - Alueiden ja yritysten elinkeino- ja työelämälähtöisten tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja uusien teknologioiden käyttöönoton edistäminen, pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn vauhdittaminen ja digitalisaation hyödyntäminen
  - Hiilineutraali Suomi (toimintalinja 2)
    - Energiatehokkuuden ja kiertotalouden edistäminen, kasvihuonepäästöjen vähentäminen ja ilmastonmuutokseen varautuminen
- Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)
  - Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
    - Liiketoiminta ja työpaikat, T&K&I Investoinnit ja uudet ratkaisut ja turvetuotantoalueiden kunnostus ja muuttaminen
  - Haku alkaa vuonna 2023

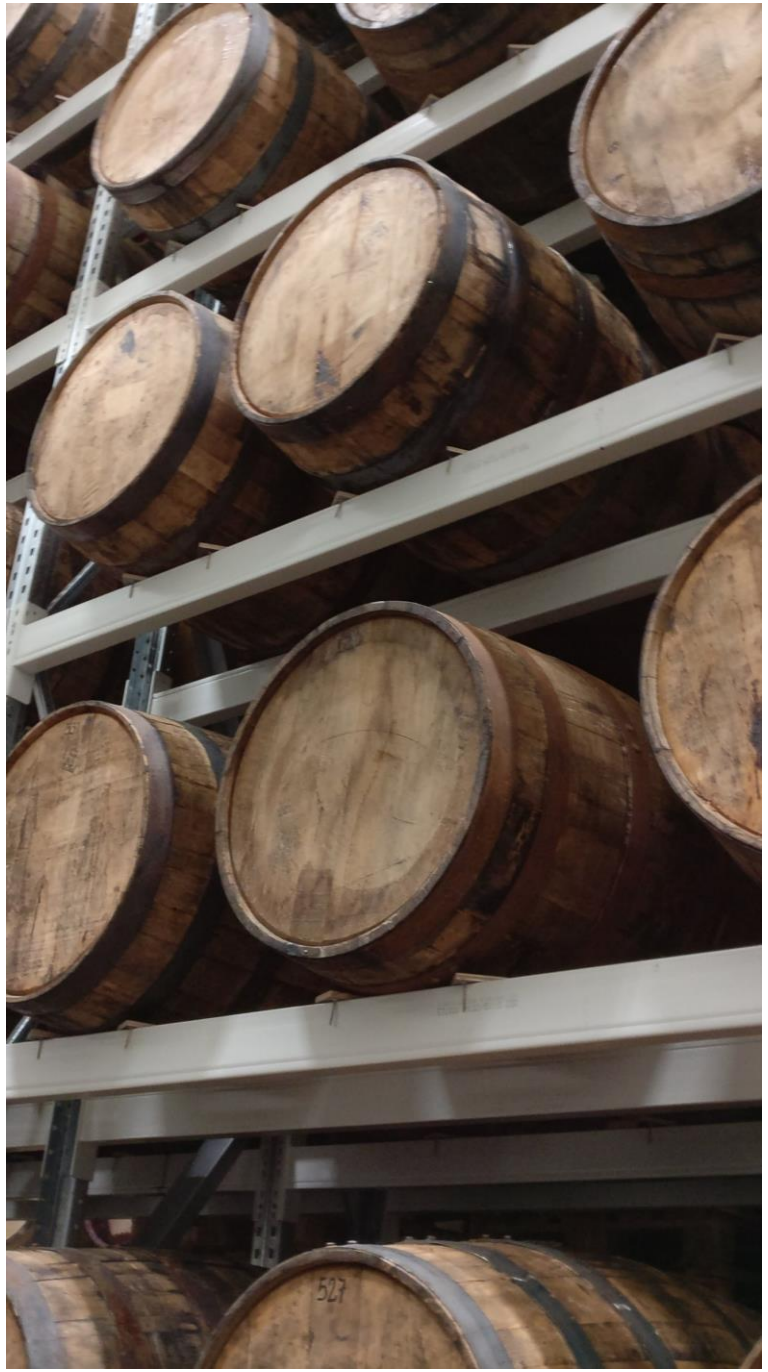

Yrityksen kehittämisavustus

- **Kustannusmallit**
  - Flat rate –kustannusmalli
    - Flat rate 7 % - kehittäminen
    - Flat rate 1,5 % - investoinnit
    - Flat rate 7 % -kehittäminen + flat rate 1,5 % investoinnit
    - Tuki kehittämiseen 50 %, investointeihin 15-40 %
  - Kertakorvaus
    - Tuotosperusteinen kustannusmalli
    - Voi olla useita tuotoksia
    - Konkreettisesti todennettava lopputulos
    - Kasvuselvityshankkeet, kustannukset enintään 60 000 €
    - Tuki 60 %

Yrityksen kehittämisavustus ruoka-alalle

- Tuki **EI** voi kohdistua maataloustuotteiden ensi asteen jalostukseen eikä kaupan pitämiseen
  - Valmistettava lopputuote on edelleen maataloustuote
  - SEUT Liite I:ssä tarkoitettu tuote
- Tuki voi kohdistua metsistä ja muualta luonnosta peräisin olevien tuotteiden jalostukseen
- Tuki voi kohdistua kalanjalostukseen
- Tuensaajina voi olla pk-yritykset
  - suuryritykset vain poikkeustapauksissa

Suomen CAP-suunnitelma 1/2

- Mikä ihmeen CAP? C= Common, A= Agricultural, P= Policy (Suomeksi YMP= yleinen maatalouspolitiikka)
- MMM:n hallinnon ala
- Maaseuturahasto
- Yritys- ja hankerahoitusta koskevat asetukset valmisteilla
- CAP-suunnitelman toteutus alkaa vaiheittain vuonna 2023
- Yritysrahoituksen osalta ELY-keskuksilla ja Leader-ryhmillä käytössä erilaiset tuet

Suomen CAP-suunnitelma 2/2

- **Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit** (sivut 859-864)
- **Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen investoinnit** (sivut 866-871)
- **Mikro- ja pienyritysten sekä monialaisten maatilojen investoinnit** (sivut 873-878)
- **Yritystoiminnan käynnistäminen maaseudulla** (sivut 884-888)
- **Maaseutuyritysten kehittäminen** (sivut 1005-1011)

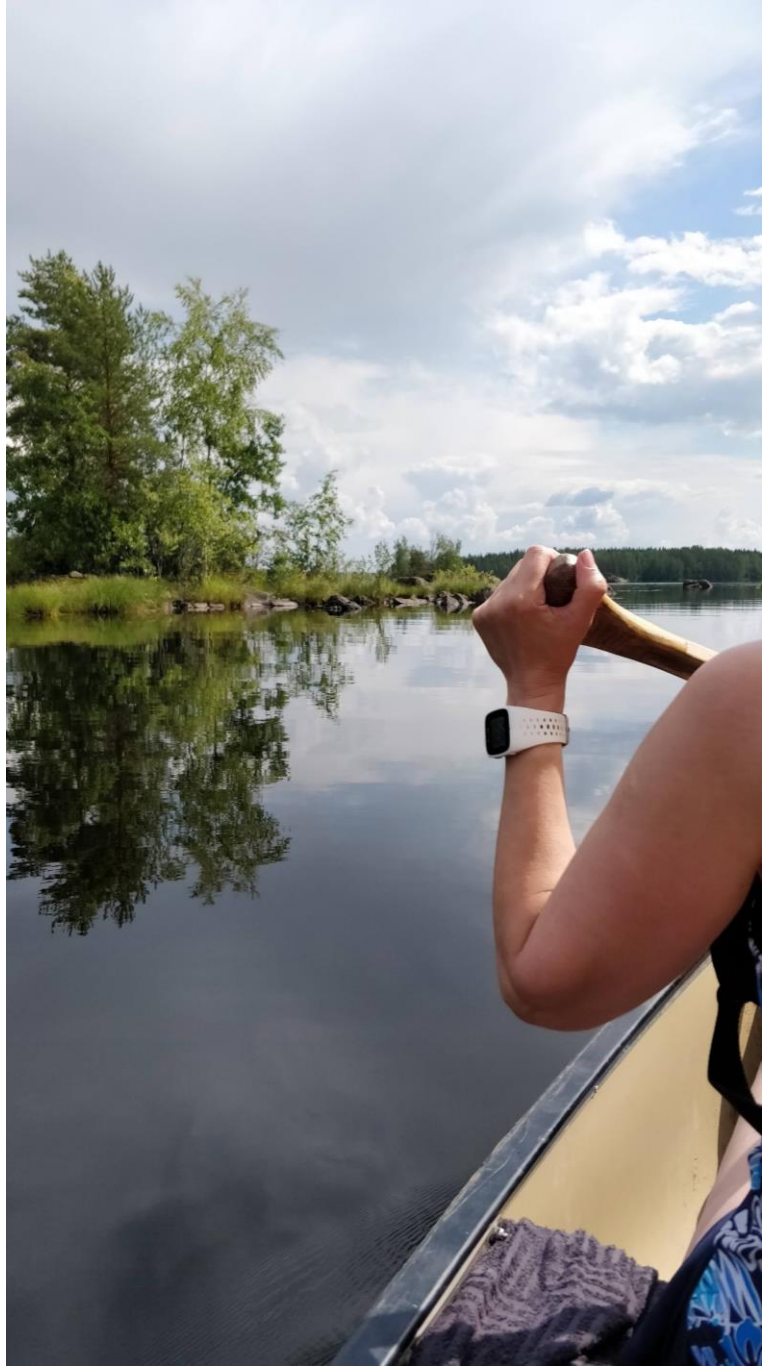

Suomen CAP-suunnitelma - tukimuodot

- **Tuki yrityksen käynnistämiseen**
  - Maatila voi olla hakijana, käynnistää muuta yritystoimintaa, lv-tavoite 15 000 €
  - Asiantuntijapalveluihin, kokeiluja
- **Tuki yrityksen kehittämiseen**
  - Maatilat ja mikro- ja pienet yritykset hakijoina
  - Tutkimukset, selvitykset, suunnitelmat, osaamisen ja tiedon hankkiminen
  - Kustannukset enintään 100 000 €
- **Tuki investointeihin**
  - Maatilat ja mikro- ja pienet yritykset hakijoina
  - Aineelliset ja aineettomat investoinnit
  - Investoinnin toteutettavuustutkimus, kustannukset enintään 50 000 €
  - Investointi 10 000 € - 1,5 milj. €
- **Kehittämishanketuki**
  - Yritysryhmähanke
  - Koulutus- ja tiedonvälityshankkeet
  - Yhteistyöhankkeet

CAP-suunnitelma: Elintarviketoimialan yritysten rahoitus

- Tuen saajana voi olla maatila, mikro- tai pieni yritys (liikevaihto/tase alle 10 milj. € ja alle 50 henkilöä)
  - **Poikkeus: kun lopputuote edelleen maataloustuote, tuensaajana voi olla myös keskisuuri yritys** (liikevaihto alle 50 milj. € tai tase alle 43 milj. € ja alle 250 henkilöä)
- Yrityksen tulee sijaita maaseutualueella
- Elintarvikeyrityksiksi katsotaan TOL 2008:

  101 Teurastus, lihan säilyvyyskäsittely ja lihatuotteiden valmistus, 103 Hedelmien ja kasvisten jalostus ja säilöntä, 104 Kasvi- ja eläinöljyjen ja -rasvojen valmistus, 105 Maitotaloustuotteiden valmistus, 106 Mylly- ja tärkkelystuotteiden valmistus, 107 Leipomotuotteiden, makaronien yms. Valmistus, 108 Muiden elintarvikkeiden valmistus, 109 Eläinten ruokien valmistus, 110 Juomien valmistus

Rahoitusta kehittämiseen

- **Yrityksen kehittämisavustus**
- **Maaseudun yritystuki**

- Kehittämistoimenpiteinä:
  - Tuotteiden/palvelujen ja tuotantoprosessien kehittäminen, kansainvälistyminen, teknologioiden ja digitaalisten ratkaisujen kehittäminen, selvitykset, suunnitelmat, osaamisen kasvattaminen

- Kustannukset voi muodostua palkoista, asiantuntijapalveluista, raaka-aineista, matkoista

- Tuki 50 %
  - Yrityksen kehittämisavustuksen kertakorvaushankkeissa tuki 60 %

Rahoitusta investointeihin

- **Yrityksen kehittämisavustus**
- **Maaseudun yritystuki**

- Aineelliset investoinnit
  - Rakentaminen, koneet, laitteet
- Aineettomat investoinnit
  - Patenttioikeudet, käyttöluvat, taitotieto, patentoimattoman teknisen tietämyksen hankinta

- Tuki 15-40 %
  - Yrityskoko vaikuttaa
  - Aineellisten investointien toteutettavuustutkimus tuki 50 %

Rahoitushakemukseen tarvitaan

- Hankesuunnitelma
  - Tietyn ajan kestävä, yrityksen normaalista toiminnasta poikkeava hanke/projekti
  - Hankesuunnitelma sisältää:
    - Hankkeen tavoitteen eli miksi hanke toteutetaan, konkreettisen sisällön eli mitä toimenpiteitä/hankintoja tehdään tavoitteen saavuttamiseksi, eritelty kustannusarvio, mitä saadaan tulokseksi
- Liiketoimintasuunnitelma
  - Liiketoimintasuunnitelmassa tulee olla kuvattuna yrityksen liikeidea, tuotteet/palvelut, toimitilat, muut resurssit, yrityksen kilpailukykytekijät, markkinatilanne, asiakkaat

Rahoituksen hakeminen

- Yrityksen kehittämisavustus
  - EURA2021 –hakujärjestelmä
  - Yritys valitsee toimintalinjan ja erityistavoitteen

- Maaseudun yritystuki
  - Hyrrä –hakujärjestelmä
  - Haku aukeaa keväällä 2023

Ota yhteyttä

- Pk-yritysten rahoitusneuvonta
  - Avoinna arkisin ma-pe klo 9-15
  - puh. 0295 024 800
  - sposti pkrahoitusneuvonta@ely-keskus.fi
- Yritysasiantuntijat Mikkelissä
  - Katja Anderton-Tyers, puh. 0295 024 169
  - Kristiina Laatikainen, puh. 0295 024 261
  - Jarkko Rautio, puh. 0295 024 164
  - Antti Räsänen, puh.0295 024 143
  - Outi Kaihola, puh. 0295 024 047
  - Sposti: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

KIITOS!

outi.kaihola@ely-keskus.fi

www.ely-keskus.fi